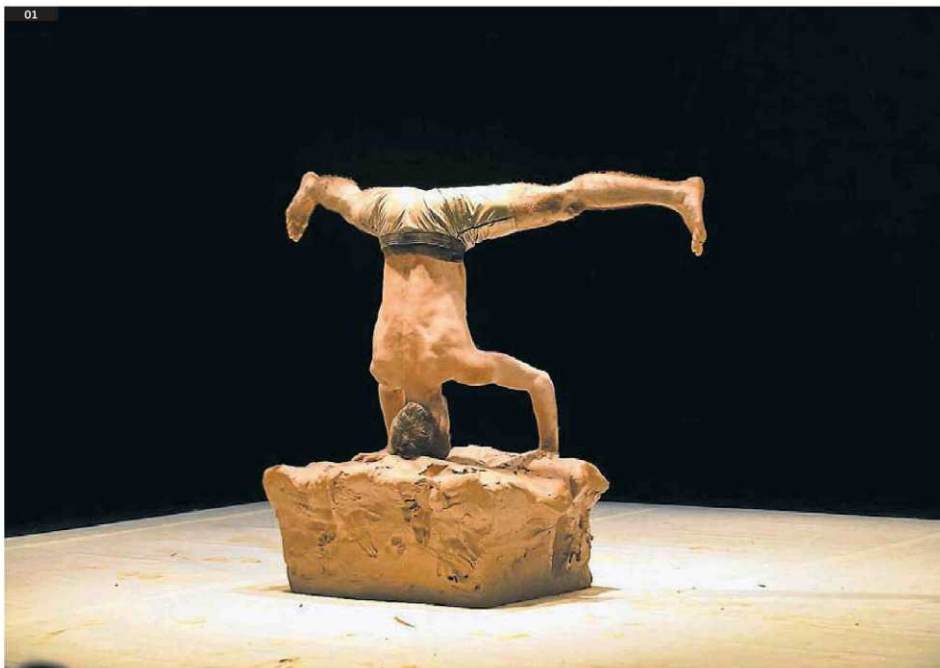

ARTS ESCÈNIQUES

01. La proposta d'Animal Religion a la fira. 02. Espectacle inaugural de Kukai Dantza. 03. El concert de Chano Domínguez i Paolo Fresu. FIRA MEDITERRÀNIA / ANNA BRUGUÉS

MARC SERENA
MANRESA

La Fira Mediterrània es tenyeix de groc

La fira manresana tanca una edició marcada per l'absència d'un dels seus impulsors, l'exconseller exiliat Lluís Puig

Quatre cavalls de les festes de Sant Joan de Menorca recorrien ahir el centre de Manresa. Era l'últim dia d'una Fira Mediterrània que s'acommoda consolidant la xifra de 1.100 professionals acreditats, havent posat un focus especial en la cultura popular de les illes Balears i amb el record a un dels seus fundadors, l'exconseller de cultura Lluís Puig, que l'any passat la inaugurava i que ara està exiliat a Brussel·les.

Hi havia llaços grocs arreu, la seva veu enregistrada va donar la benvinguda als 162 espectacles, va intervenir en dues ocasions a través de Skype i a l'entrada de la llotja s'hi va instal·lar el seu capgròs. Puig va ser el director artístic dels inicis de la fira, quan era més folklòrica i es deia "d'espectacles d'arrel tradicional". Després va donar pas a Jordi Bertran (2001-2005), que la va dotar de la personalitat actual, va incorporar la fórmula d'una cultura convidada i va passar a dir-se Mediterrània.

La fira s'aniria internacionalitzant amb l'etapa de Toni Xuclà (2006-2008), quan es van introduir els espectacles de pagament, la de Tere Almar (2008-2011), que va potenciar la presència de dansa i arts escèniques, i l'arribada de David Ibáñez el 2012, el primer escollit per concurs públic. En aquests últims anys, Ibáñez ha seguit la línia dels predecessors però ha fet la fira menys mediterrània en obrir-la a noves latituds. En aquesta edició s'ha pogut veure el nigerià Bombino, la ballarina coreana Ji Hye Chung i els portuguesos Torga. En canvi, s'ha notat l'absència d'artistes i programadors del nord de l'Àfrica, que sempre hi havien trobat un lloc.

Més enllà de la dispersió geogràfica, la fira ha apostat els últims anys per ser un laboratori de creació. Cinc dels espectacles d'aquesta edició procedien d'una residència artística, encara que amb èxit desigual. Bastant primeta va ser la peça de dansa inspirada en el món casteller *Pilar de dos*, distingida amb el premi Delfi Colomé de l'any passat. Divendres i dissabte es van poder veure els primers passos de la fusió entre el grup experimental Za! amb uns quants músics de còbala, un projecte que encara està verd -*work in progress*, que en diuen-. En canvi, la sensació de la fira va ser trobar-se el coreògraf Juan Carlos Lérica en un taller mecànic.

Un dels espectacles amb el millor boca-orella va ser l'inaugural a la basílica de la Seu. Es tracta d'*Erritu* [ritual], on els bascos Kukai Dantza es van trobar el coreògraf israelià Sharon Fridman i les veus femenines de l'Orfeó Manresà.

Moments brillants de la fira

Els moments més brillants de la fira els van protagonitzar dos músics de llarga trajectòria: l'andalús Chano Domínguez i el sard Paolo Fresu, que van oferir un recital dels que donen sentit a la paraula. Durant els quatre dies es va registrar molt de públic en tots els auditoris, fins als

Èxits
Aquest any han destacat les actuacions de Paolo Fresu i Chano Domínguez

més perifèrics, com la Sala Stroika, amb Roba Estesa i Doctor Prats, i la taverna del Casino amb 47Soul. Els palestins debutaven a Catalunya i van fer sonar el quart de to habitual de la música àrab. "Què hi ha més mediterrani que Palestina?", es preguntava Walaa Sbeit després del concert. "Estem entre Europa i el nord de l'Àfrica, i alhora formem

Es busca nou director artístic

Després de set anys, el gironí David Ibáñez s'acomoda com a responsable artístic de la fira i s'obre una etapa incerta. Lluís Cerarols, director dels serveis territorials del departament de Cultura a la Catalunya Central, no tenia ahir gaire clar quan es nomenarà el nou director. Deia que podria ser entre desembre i gener i deixava la porta oberta que fos per designació directa en comptes de per concurs públic. L'alcalde de Manresa, Valentí Junyent, va suggerir la possibilitat d'un any de pròrroga. Ibáñez té contracte fins al 31 de desembre i, mentrestant, s'haurà d'ocupar de la fira de l'any vinent.

part de l'Àsia. Som un punt de trobada entre tres continents".

Més d'un miler de professionals

El que fa que la Mediterrània sigui una fira i no un festival és el mercat que té lloc al Museu de la Tècnica. Les xifres de professionals inscrits són similars a les d'anys anteriors, sembla que s'hagi tocat sostre. Hi ha programadors que en valoren justament les dimensions limitades, a d'altres els agradaria que fos veritablement internacional. "Fa la sensació que s'ha estancat", explica Perla Tuset, de l'empresa de *management* Escenapart. "Vam veure més programadors internacionals al Mercat de Música Viva de Vic que aquí, que són vitals per a nosaltres. La programació musical d'aquest any també sembla fluixa".

Molts països no hi han tingut cap mena de representació i, en canvi, hi ha hagut una certa delegació occitana. "Ja ens agradaria tenir una fira així a Montpeller", deia Olivier Grolleau, de la federació FAMDT, d'associacions de músiques i danses tradicionals. El valencià José Carlos Bellver hi assistia per primer any i en sortia content pels contactes fets. "Hi podria haver més presència valenciana, tant de companyies de teatre com de professionals en general. M'agradaria que es teixís una xarxa potent entre els llocs on es parla la llengua catalana". El rumb de la fira és una incògnita. En els últims anys sembla ampliar horitzons sense arribar a tenir una ambició netament mediterrània. El futur el marcarà la persona que substitueixi David Ibáñez com a director artístic, que encara no se sap qui serà ni com s'escollirà. Queda clar, però, que hi haurà 22a edició de la fira, i ja hi ha data: del 10 al 13 d'octubre del 2019.